

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Зам. - министър на земеделието, храните и горите

Рег. инд. 91-102
София, 1801 2018 г.

ДО
РДГ
ДИРЕКЦИЯ ТДП В МЗХГ
ЮЗДП БЛАГОЕВГРАД
СЗДП ВРАЦА
ЮЦДП СМОЛЯН
ЮИДП СЛИВЕН
СИДП ШУМЕН
СЦДП ГАБРОВО
АСОЦИАЦИЯ „ОБЩИНСКИ ГОРИ”
БЪЛГАРСКА ГОРСКОСТОПАНСКА КАМАРА
НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА
СОБСТВЕНИЦИТЕ НА НЕДЪРЖАВНИ
ГОРИ "ГОРОВЛАДЕЛЕЦ"

Относно: възстановяване на увредените гори от болести, вредители и природни въздействия

УВАЖАЕМИ Г-Н/Г-ЖО ДИРЕКТОР,

През последните 3-4 години, в резултат на екстремни природни въздействия, пожари, болести и вредители бяха увредени около 400 хил. дка гори. Първостепенна задача на държавните предприятия и другите собственици е бързото усвояване на

пострадалата дървесина и възстановяване на горите. С особена важност, поради големи обем на площите, е приоритизиране на възстановителните дейности в територии, които според функционалната им принадлежност са с голямо значение за горските екосистеми и обществото – около населени места и туристически маршрути; райони с потенциална опасност от активиране на ерозионни процеси; около язовири и водни площи, използвани за водоснабдяване; площи с добри растежни показатели и др.

Възстановяването на горите се постига чрез естествено възобновяване и залесяване, като се очаква съотношението на двата метода да бъде в полза на естественото възобновяване.

Досегашната практика по възстановяване на горите показва, че поради недооценяване на важни лесовъдски изисквания, некачествено и ненавременно извършване на дейностите, резултатите са незадоволителни и не се постига очакваният ефект. В тази връзка, Ви обръщам внимание върху някои специфични изисквания при отделните методи на възстановяване, които са определящи за успеха на работата.

I. Възстановяване на увредените гори чрез естествено възобновяване

1. Важни предпоставки за успешно осъществяване на естественото възобновяване са:

- наличие на започнал възобновителен процес от стопански ценни видове, които са подходящи за условията на съответния тип месторастение и имат потенциал да осигурят изпълнение на функциите на бъдещата гора;

- достатъчен брой на семенници в насаждението или то да граничи с гори потенциални осеменители;

- площите да са на изложение със северна компонента, с дълбоки почви, на по-голяма надморска височина, с малки наклони и без зачименост;

- да липсва или да има слабо присъствие на конкурентна растителност - подлес от стария дървостой, папрат, зановец и др.

- да съществува минимална опасност от паша на домашни и диви животни;

2. Процесът на естествено възобновяване е бавен и тъй като има законови изисквания за срок за залесяване на невъзобновените сечища, ако до третата година след отсичането не се постигне минимум 50 % равномерно покритие на площта с надежден подраст от стопански значими видове, в следващите две години площта се залесява. В случай, че до 10 – та година след отсичането не е постигнато минимум 80 % възобновяване на площта или възобновяването е неравномерно (на петна), се пристъпва към допълващо залесяване:

3. Процентът на покритие с подраст следва да се установява чрез пробна площ, като в насажденията с площ до 10 ха тя не може да бъде по-малка от 2 % от площта, а когато са над 10 ха - 1.5 %. Пробните площи се залагат на терена така, че да са представителни за средното състояние на възобновителния процес в насаждението;

4. По време на възобновителния процес се извършва подпомагане на възобновяването, отглеждане чрез отстраняване на конкурентната растителност, регулиране на състава и при необходимост, ограждане и борба с болести и вредители;

5. За едно насаждение да се счита, че има перспектива за естествено възобновяване, когато минималният брой на жизнените семенни фиданки на 1 ха от желани дървесни видове отговаря на изискванията на параграф 1, т. 6 (след окончателната фаза) от Наредба № 8 за сечите в горите. За възстановено може да се счита насаждение, в което дървесната растителност достигне не по-малко от 5 метра височина, а проекцията на короните им заема не по-малко от 60 на сто от площта на насаждението.

7. Наложително е държавните горски и ловни стопанства, общинските горски структури и собственици на гори да разработят и прилагат механизми за наблюдение на възобновителния процес и приемане на възстановените площи, оставени за естествено възстановяване, с цел по-добра отчетност и контрол на естественото възстановяване на увредените гори;

8. В тази връзка в срок до 30.06.2018 година е необходимо държавните горски/ловни стопанства и общински горски структури да извършат инвентаризация на възобновяването във всички освободени площи през периода 2010 - 2014 година, в които не са извършвани залесявания. За резултатите от инвентаризацията да се изготвят протоколи, които съдържат информация за брой на фиданки, дървесни видове, производственост, степен на подтиснатост/растеж на фиданките от целеви дървесни видове за съответните условия, необходимост от лесовъдски намеси. В срок до 30.07.2018 година протоколите да се представят в РДГ.

II. Възстановяване на увредените гори чрез залесяване

1. За възстановяване чрез залесяване да се предвиждат площи, които: е невъзможно да бъдат естествено възобновени; са били оставени за естествено възобновяване и не е постигнат резултат; са функционално важни и се търси бърз ефект;

2. Залесяването трябва да се извършва в първите 1-2 години след отсичане на дървостойките, за да се избегне обрастване на площта с нежелана растителност, която затруднява и оскъпява извършването на залесителните дейности и впоследствие отглеждането на културите;

3. Изборът на видове, схемите и гъстотите на културите следва да бъдат съобразени с целта, условията на месторастене и Наредба № 2, като се отчитат наличието на естествено възобновяване, предишният дървесен състав и необходимостта от избягване на допуснати грешки. Устойчивостта на видовете, съчетана с производителност, почво- и водоохранност, биоразнообразие, ландшафтност и др., трябва да е определяща;

4. На сухи, бедни и припечни месторастения са за предпочитане местните сухоустойчиви и пожароустойчиви видове, като иглолистните видове – черен бор и кедри следва да се използват и в бъдеще за залесяване, когато няма ограничителни режими за това.

5. Да се предпочитат смесените култури, като в пожароопасни райони начинът на смесване и видовете да са съгласно изискванията на Наредба №2.

6. Частичната и пълна механизмирана почвоподготовка с дълбочина над 30 см дава по-добри резултати. Не се препоръчва използването на опростени почвоподготовки на сухи и бедни месторастения;

7. Есенното и ранното пролетно засаждане в дупки или в посадни места, направени с подобрен меч, са за предпочитане;

8. Залесяването с фиданки със закрыта коренова система е с по-добро прихващане;

9. При залесяване чрез посев мерките за предпазването на посевите от дивеч и гризачи, качеството на семената, времето за посев, броят на семената в посевното място и дълбочината на посев са определящи за резултатите;

10. Необходимо е да се провежда текущо и периодично обучение на изпълнителите на залесителни дейности и се повиши възискателността към фирмите - изпълнители и регистрираните лесовъди;

11. С подобряване на планирането и изпълнението на добива, производството и потреблението да се осигурят необходимите количества по вид и качество, включително и за резерв на семената и посадъчния материал, обезпечавачи нуждите на залесяването в

страната. Да се ограничи до минимум използването на горски репродуктивни материали, чийто произход не е от България;

12. Отгледните грижи за създадените култури да се провеждат съгласно изискванията на нормативните документи и традициите, качествено и навреме. При необходимост и възможност да се извършва поливане или обработка на корените на фиданките и посадните места преди засаждането (посева) с абсорбиращи влагата препарати;

13. Инвентаризацията на културите да се провежда съгласно изискванията на Наредба № 2, като РДГ и ДП да подобрят последващия контрол на терен.

Трябва да се има предвид, че специфичните изисквания в повечето случаи се изпълняват комплексно или са взаимосвързани, което се обуславя от технологиите или от биологичните особености на видовете.

АТАНАС ДОБРЕВ
ЗАМЕСТНИК - МИНИСТЪР

ДБГЛД